

2023 ԹՎԱԿԱՆԻ
ՔԱՂԱՔԱՑՈՒ
ԲՅՈՒՋԵԻ
ՆԱԽԱԳԻԾ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԾԱԽՍԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏԿԵՐԸ.....	3
ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐ	5
ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՈԼՈՐՏՆԵՐԻ 2023 ԹՎԱԿԱՆԻՆ	5
ՍՈՅԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ.....	6
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ.....	7
ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏ.....	8
ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	9

ԾԱԽՍԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏԿԵՐԸ

Ուղղորդվելով ՀՀ կառավարության 2021-2026թթ. ծրագրի առաջնահերթություններով՝ 2023 թվականին նախատեսվում է.

- նվազագույն աշխատավարձի բարձրացումը՝ սահմանելով այն 75,000 ՀՀ դրամ,
- կենսաթոշակներին ուղղվող ծախսերի ավելացումը 25,2 մլրդ դրամով,
- առողջապահությանն ու կրթությանն ուղղվող ծախսերի ապահովումը ՀՆԱ-ի նկատմամբ՝ համապատասխանաբար 1,60% և 2,24%,
- ժողովրդագրական վիճակի բարելավման գծով լրացուցիչ ծախսերի նախատեսումը 16,9 մլրդ ՀՀ դրամով,
- գիտության գծով նշանակալի ծախսերի ավելացումը 6,6 մլրդ ՀՀ դրամով:

2023 թվականին հարկաբյուջետային քաղաքականությունն ուղղված կլինի թիրախավորված 7% տնտեսական աճի ապահովմանը՝ շեշտադրելով պետական ներդրումների մասնաբաժնի էական մեծացումը (կապիտալ ծախսերի կշիռը ՀՆԱ-ում հասցնելով 5.9%-ի) և ծախսերի իրականացման արդյունավետության բարձրացումը, ինչպես նաև՝ պարտքի կայունության պահպանմանը

Աղյուսակ 1. 2022-2023թթ պետական բյուջեի ամփոփ ցուցանիշները (մլրդ դրամով)

Ցուցանիշներ	2022թ սպասում	2023թ կանխատեսում
1. Ընդամենը եկամուտներ	2,042.5	2,302.0
այդ թվում՝		
- ներքին եկամուտներ	1,997.9	2,284.8
որից՝		
- հարկեր և պետական տուրքեր	1,920.0	2,203.7
2. Ընդամենը ծախսեր	2,246.7	2,591.0
այդ թվում՝		
- ընթացիկ ծախսեր	1,857.0	2,043.3
- ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	389.7	547.7
3. Դեֆիցիտ (պակասուրդ)	204.2	288.9
Բ. Արտահայտված ՀՆԱ-ի նկատմամբ %-ով		
1. Ընդամենը եկամուտներ	24.6%	24.7%
որից՝		
- ներքին եկամուտներ	24.1%	24.5%
որից՝		

- հարկեր և պետական տուրքեր	23.2%	23.7%
2. Ընդամենը ծախսեր	27.1%	27.8%
այդ թվում՝		
- ընթացիկ ծախսեր	22.4%	21.9%
- ոչ ֆինանսական ակտիվների հետ գործառնություններ	4.7%	5.9%
3. Դեֆիցիտ (պակասուրդ)	2.5%	3.1%
Անվանական ՀՆԱ (մլրդ դրամ)	8,293.7	9,317.9

Հիմք ընդունելով ՀՆԱ-ի 24.7 %-ի չափով կանխատեսված ՀՀ 2023 թվականի պետական բյուջեի եկամուտների մակարդակը և ելնելով ՀՆԱ-ի 3.1 %-ի չափով դեֆիցիտի ֆինանսավորման հնարավորություններից, ՀՀ կառավարությունը ծրագրում է 2023 թվականին ապահովել ծախսերը ՀՆԱ-ի 27.8 %-ի կամ 2,591.0 մլրդ դրամի չափով:

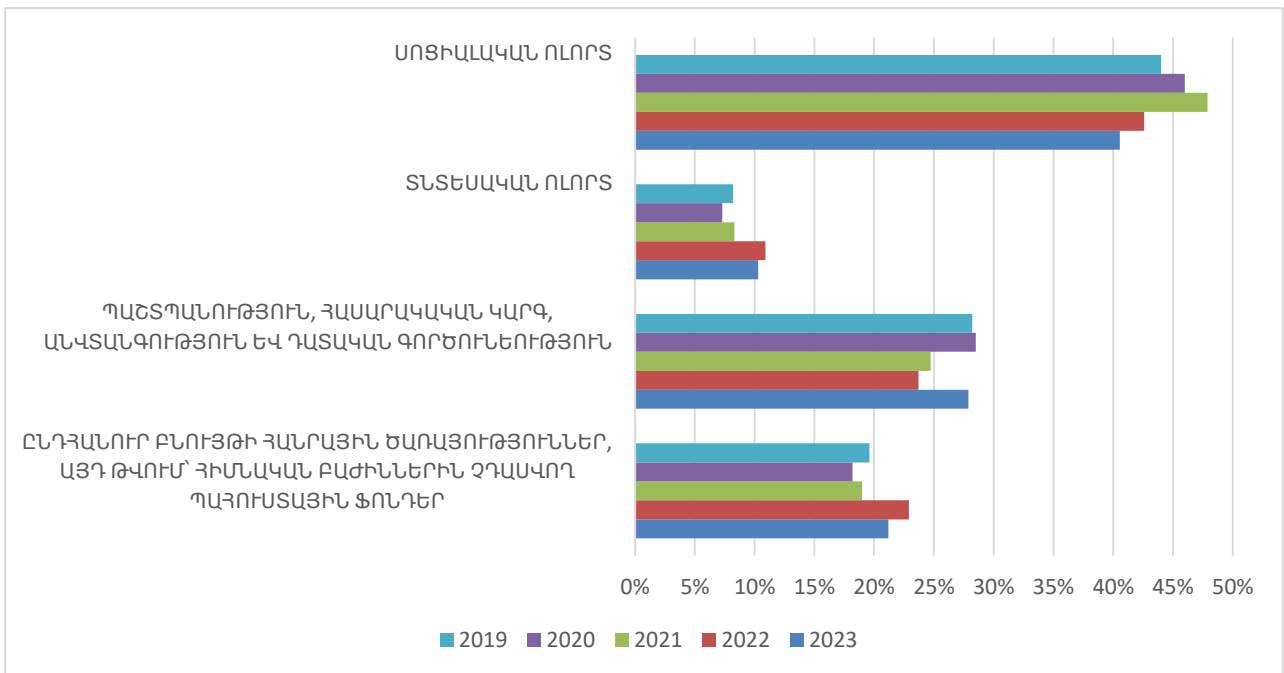
ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐ

Աղյուսակ 2. 2023թ. պետական բյուջեի մակրոտնտեսական շրջանակ

Հիմնական մակրոտնտեսական ցուցանիշներ	2022	2023
	սպասում	ծրագիր
Անվանական ՀՆԱ, մլրդ. դրամ	8,293.7	9,317.9
Տնտեսական աճ, %	11.0	7.0
ՀՆԱ դեֆլյատորի աճ, %	7.0	5.0
Գնաճ (ժամանակաշրջանի վերջ), %	8.5	3.6
Գնաճ (միջին), %	8.1	5.6

ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՈԼՈՐՏՆԵՐԻ 2023 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

Գծապատկեր 1. ՀՀ 2019-2023 թվականների պետական բյուջեի ծախսերն ըստ ոլորտների

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

	2021	2022	2023
• Ծերություն	405,462.2	415,986.4	461,444.3
• Ընտանիքի անդամներ և զավակներ	78,335.9	79,374.1	103,049.9
• Սոցիալական պաշտպանություն	113,988.1	62,185.6	63,378.1
• Սոցիալական հատուկ արտոնություններ	12,192.9	12,469.4	12,091.8
• Հարազատին կորցրած անձինք	6,025.0	5,488.0	5,534.9
• Բնակարանային ապահովում	782.9	1,912.8	3,3994.9
• Վատառողջություն և անաշխատունակություն	1,492.5	2,313.2	2,434.9
• Գործազրկություն	1,725.8	1,588.3	1,624.4

ՄԼՆ.ԳՐԱՄ

2021 2022 2023

• Միջնակարգ ընդհանուր կրթություն	60,706.5	73,095.3	71,913.6
• Կրթությանը տրամադրվող օժանդակ ծառայություններ	21,252.8	43,311.8	61,316.7
• Նախադպրոցական և տարրական ընդհանուր կրթություն	35,283.9	38,434.7	41,539.4
• Բարձրագույն կրթություն	13,881.5	18,340.2	15,003.0
• Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթություն	10,738.3	11,933.2	12,098.6
• Ըստ մակարդակների չդասակարգվող կրթություն	5,398.2	5,847.9	7,690.6

ՄԼՆ.ԳՐԱՄ

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

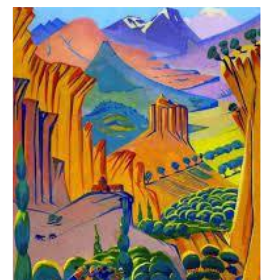
	2021	2022	2023
• Հիվանդանոցային ծառայություններ	68,962.1	59,832.3	74,533.5
• Արտահիվանդանոցային ծառայություններ	38,008.0	37,369.6	40,743.3
• Առողջապահություն այլ	6,673.2	12,748.6	15,647.5
• Հանրային առողջապահական ծառայություններ	42,203.1	6,220.2	11,521.8
• Բժշկական ապրանքներ, սարքեր և սարքավորումներ	4,650.2	6,313.3	6,533.3

ՄԼՆ.ԳՐԱՄ

2021 2022 2023

• Մշակութային ծառայություններ	15,643.4	17,131.2	17,970.3
• Ռադիո և հեռուստահաղորդումների հեռարձակման և հրատարակչական ծառայություններ	9,660.0	9,979.0	10,256.1
• Կրոնական և հասարակական այլ ծառայություններ	1,989.7	2,708.0	3,148.7

ՄԼՆ.ԳՐԱՄ

ՀԱՆԳԻՍ, ՄՇԱԿՈՒՅԹ ԿՐՈՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԱՔԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	2021	2022	2023
•Տրանսպորտ	79,680.1	134,946.1	133,484.2
•Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն, ձկնորսություն և որսորդություն	45,590.5	57,016.0	72,289.7
•Ընդհանուր բնույթի տնտեսական, առևտրային և աշխատանքի գծով հարաբերություններ	548,3	13,955.8	23,706.7
•Տնտեսական այլ հարաբերություններ	8,109	672,2	4,052.9
•Կապ	309,9	2,362.6	2,279.6
•Չբոսաշրջություն	118,0	200,0	1,000.0
• Կառելիք և էներգետիկա	612,5	1,929	1,903.8
•Տնտեսական հարաբերությունների գծով հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ	548,3	273,4	431,6
•Լեռնաարդյունահանում, արդյունաբերություն և շինարարություն	55,3	243.8	103,8

	2021	2022	2023
• Ջրամատակարարում	7,039.3	12,169.0	16,210.8
• Բնակարանային շինարարություն	927,9	589.2	1,520.0
• Բնակարանային շինարարության և կոմունալ ծառայություններ (այլ դասերին չպատկանող)	606,5	690,7	690,8
• Համայնքային զարգացում	199,9	464.7	502,9
• Փողոցների լուսավորում	768,1	2,068.9	48,7

ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԿԱԾԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

	2021	2022	2023
• Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն (այլ դասերին չպատկանող)	3,939.7	4,040.1	4,238.1
• Աղբահանում	612.3	3,605.2	2,470
• Կենսաբազմազանության և բնության պաշտպանություն	1,472.2	3,076.7	2,683.7

ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏ

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

	2021	2022	2023
• Ռազմական պաշտպանություն	333,553.5	340,398.0	512,609.8
• Հետազոտական և նախագծային աշխատանքներ պաշտպանության ոլորտում	1,244.367	5,305.1	6,950.2
• Արտաքին ռազմական օգնություն	831.1	953,7	744,650
• Պաշտպանություն (այլ դասերին չպատկանող)	359.3	350,6	246,2

ՄԼՆ.ԳՐԱՄ

	2021	2022	2023
• Հասարակական կարգ և անվտանգություն Դատական գործունեություն և իրավական պաշտպանություն	101,333.5	107,615.0	122,971.3
• Նախաքննություն	18,947.5	19,647.5	24,982.1
• Փրկարար ծառայություն	9,057.8	10,121.0	17,727,5
• Կալանավայրեր	12,750.9	13,020.3	15,749.4
• Կալանավայրեր	12,139.9	14,777.9	14,415.1
• Դատախազություն	5,766.7	5,929.7	6,876.5

ՄԼՆ.ԳՐԱՄ

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱՐԳ,
ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԴԱՏԱԿԱՆ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒՅԹԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈԼՈՐՏ

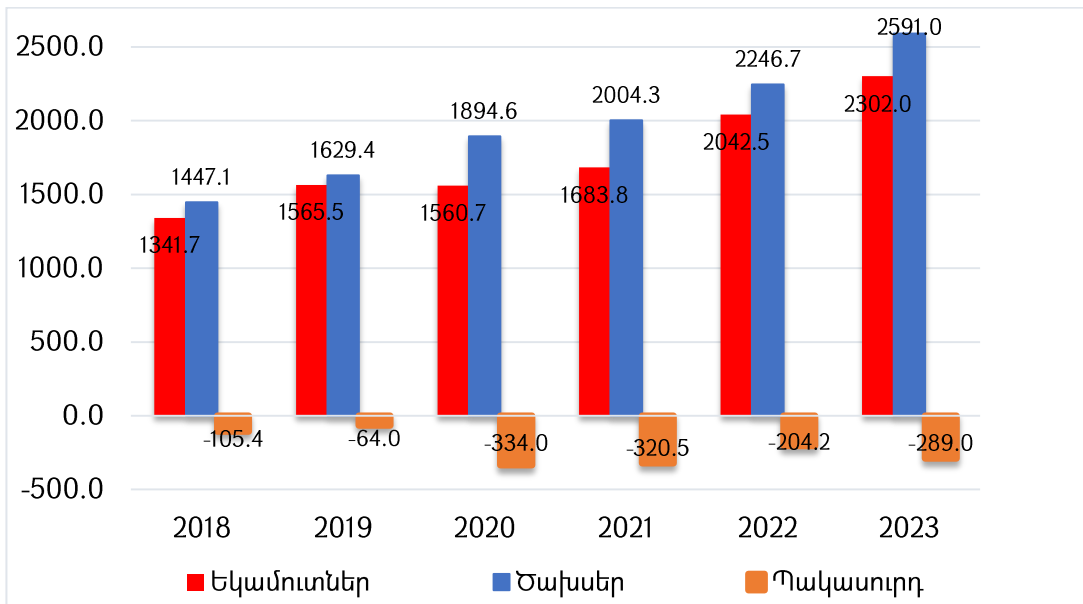

	2021	2022	2023
• Պետական պարտքի գծով գործառնություններ	180,836.1	213,845.1	272,948.5
• Կառավարության տարբեր մակարդակների միջև իրականացվող ընդհանուր բնույթի տրանսֆերտներ	80,789.6	83,504.3	99,015.0
• Օրենսդիր և գործադիր մարմիններ, պետական կառավարում, ֆինանսական և հարկաբյուջետային հարաբերություններ, արտաքին հարաբերություններ	77,426.6	83,730.3	87,936.3
• Ընդհանուր բնույթի հետազոտական աշխատանք	11,042.6	15,312,3	20,685.1
• Ընդհանուր բնույթի այլ հանրային ծառայություններ	21,063.8	19,106.5	17,008.9

ՄԼՆ.ԳՐԱՄ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Գծապատկեր 2. Պետական բյուջեի եկամուտները, ծախսերը և Պակասուրդը, մլրդ դրամ

Գծապատկեր 3. 2019-2023թթ. ընթացիկ և ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով գործառնությունների փոփոխության և հարաբերակցության միտումները

